

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-07543/18-14
Praha 11. října 2018

Protokol o kontrole

Kontrolní orgán:

Úřad pro ochranu osobních údajů, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, IČ 70837627, (dále jen „Úřad“).

Pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly vyplývá z čl. 58 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), ve spojení s § 2 odst. 2 a 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Kontrolující:

Mgr. et Mgr. Božena Čajková – inspektorka Úřadu, průkaz inspektorky č. [REDACTED],

JUDr. Ludmila Probstová – pověřený zaměstnanec Úřadu, průkaz pověřeného zaměstnance č. [REDACTED],

Maryla Kouřilová, M.Sc. – pověřený zaměstnanec Úřadu, průkaz pověřeného zaměstnance č. [REDACTED]

(dále jen „kontrolující“).

Kontrolovaná osoba:

[REDACTED], se sídlem [REDACTED], zastoupená [REDACTED] a [REDACTED], na základě plné moci ze dne 30. července 2018

(dále jen „společnost [REDACTED]“ nebo „kontrolovaný“).

Předmět kontroly:

Předmětem kontroly je dodržování povinností stanovených nařízením (EU) 2016/679 v souvislosti s dalším zpracováním (zveřejňováním na webových stránkách [REDAKCE]) osobních údajů fyzických osob podnikajících podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, shromážděných z veřejných rejstříků.

První kontrolní úkon:

Oznámení o zahájení kontroly čj. UOOOU-07543/18-5, doručené kontrolovanému dne 18. července 2018.

Poslední kontrolní úkon:

Protokol z ústního jednání ze dne 26. září 2018, čj. UOOU-07543/18-13.

I. Přehled podkladů:

Protokol o kontrole se opírá o následující podklady a dokumenty, které byly pořízeny před zahájením kontroly a v jejím průběhu, popř. o dokumenty a skutečnosti, které jsou kontrolnímu orgánu známy z jeho úřední činnosti.

1. Kontrolní plán Úřadu pro rok 2018, čj. UOOU-07543/18-1, 4 listy;
2. Úřední záznam o předkontrolním úkonu ze dne 13. července 2018, čj. UOOU-07543/18-2 (prověření 130 fyzických osob – podnikatelů na [REDAKCE]), 1 list, s přílohou
 - a. výtisk výsledku vyhledávání, 152 listů;
3. Oznámení o zahájení kontroly čj. UOOU-07543/18-5 doručené kontrolovanému dne 18. července 2018, 2 listy;
4. Protokol z ústního jednání ze dne 2. srpna 2018, čj. UOOU-07543/18-6, 2 listy s přílohami:
 - a. Plná moc k zastupování kontrolovaného ze dne 31. července 2018 pro [REDAKCE] 1 list,
 - b. Plná moc k zastupování kontrolovaného ze dne 31. července 2018 pro [REDAKCE], 1 list;
5. Vyjádření společnosti [REDAKCE] ze dne 17. srpna 2018, čj. UOOU-07543/18-7, 1 list s přílohami:
 - a. Posouzení souladu provozování webu [REDAKCE] s právní úpravou ochrany osobních údajů vyhotovené pro kontrolovaného advokátní kancelář [REDAKCE] 2 listy,
 - b. Podpisové archy zaměstnanců kontrolovaného – seznámení se směrnici o nakládání s osobními údaji, 10 listů,
 - c. Směrnice o nakládání s osobními údaji, 4 listy,
 - d. Záznamy o činnostech zpracování ve společnosti [REDAKCE] 1 list,

- e. Organizační pokyn v případě vyřizování podnětu, stížností a žádostí na portále [REDAKCE] 1 list,
 - f. Žádost o opravu, 1 list;
6. Úřední záznam o kontrolním úkonu ze dne 5. září 2018, čj. UOOU-07543/18-8, 1 list, s přílohou
 - a. výtisk výsledku vyhledávání, 60 listů;
 7. Žádost o součinnost ze dne 7. září 2018, čj. UOOU-07543-18-9, 2 listy;
 8. Vyjádření společnosti [REDAKCE] ze dne 17. září 2018, čj. UOOU-07543/18-10, 1 list;
 9. Nařízení ústního jednání ze dne 19. září 2018, čj. UOOU-07543/18-11, 1 list;
 10. Úřední záznam o kontrolním úkonu ze dne 25. září 2018, čj. UOOU-07543/18-12, 2 listy, s přílohou
 - a. výtisk výsledku vyhledávání, 64 listů;
 11. Protokol z ústního jednání ze dne 26. září 2018, čj. UOOU-07543/18-13, 2 listy.

II. Kontrolní zjištění:

Kontrola byla zahájena na základě Kontrolního plánu Úřadu pro rok 2018, v němž byla definována jako kontrola zveřejňování osobních údajů na internetu v tzv. klonech veřejných rejstříků, zaměřená především na zjištění právního titulu pro takové zpracování osobních údajů v návaznosti na právní úpravu dle nařízení (EU) 2016/679 a s přihlédnutím k § 60 odst. 3 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“).

V návaznosti na záměr uvedený v Kontrolním plánu Úřadu kontrolující zvolili pro kontrolu zpracování osobních údajů prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] (v sekci [REDAKCE]), které provozuje kontrolovaný.

Kontrolní zjištění č. 1.

Kontrolující předně posuzovali, zda údaje, které kontrolovaný shromažďuje (stahuje z veřejně přístupných rejstříků) a dále uchovává, třídí a zveřejňuje na webových stránkách [REDAKCE], resp. na webovém portálu [REDAKCE], jsou dle čl. 4 bod 1) nařízení (EU) 2016/679 osobními údaji.

Podle čl. 4 bod 1) nařízení (EU) 2016/679 jsou osobními údaji „*veškeré informace o identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby*“.

Kontrolou bylo zjištěno, že kontrolovaný prostřednictvím informací uvedených na webových stránkách [REDAKCE] resp. webovém portálu [REDAKCE] nabízí uživatelům (návštěvníkům portálu) službu ve formě informací o právnických osobách a fyzických osobách podnikajících shromážděných z veřejných rejstříků vedených příslušnými úřady České republiky, a to včetně historických informací. Konkrétně se jedná o Obchodní rejstřík včetně

sbírky listin, Živnostenský rejstřík, Seznam datových schránek, Registr plátců DPH a Seznam adresních míst – RÚIAN. Pro potřeby této kontroly se kontrolující dále zaměřili pouze na informace týkající se fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona (dále také jen „podnikatelé“).

Fakticky kontrolovaný čerpá předmětné informace primárně z informačního systému Ministerstva financí České republiky ARES (Administrativní registr ekonomických subjektů), který je sám de facto klonem několika veřejných rejstříků a portálu datových schránek. Dále kontrolovaný využívá databázi podnikatelských subjektů, kterou v minulosti pořídil od třetí osoby (podklad č. 4).

Vyhledávat informace na portálu [REDAKCE] lze prostřednictvím příslušného formuláře, po zadání jména podnikatele nebo IČ. Výsledkem vyhledávání jsou pak základní údaje k jednotlivým podnikatelům (zejména jméno, příjmení, IČ, DIČ, místo podnikání, ID datové schránky, číslo bankovního účtu, typ registrace a platnost registrace) a dále historie podnikání.

Kontrolovaný dále k těmto informacím přiřazuje informaci o hodnocení daného podnikatele, kterou vytváří přímo uživatelé portálu. Hodnocení podnikatelských subjektů kontrolovaný dle svého vyjádření zavedl z toho důvodu, že návštěvníci webových stránek [REDAKCE] hledají zejména své obchodní partnery a na základě hodnocení si mohou ověřit, zda daný subjekt existuje a je z pohledu obchodní spolupráce spolehlivý či nikoli. V neposlední řadě má dle kontrolovaného hodnocení pozitivní přínos i pro samotné hodnocené podnikatele, jako svého druhu reklama a současně zpětná vazba (podklad č. 5.a).

Dle popsaných kontrolních zjištění je nepochybné, že prostřednictvím portálu [REDAKCE] dochází ke zpracování takových informací, které je možné vztáhnout ke konkrétním (určeným či určitelným) fyzickým osobám. Jak bylo uvedeno již výše, portál [REDAKCE] poskytuje k fyzickým osobám informace v takovém rozsahu, který umožňuje danou fyzickou osobu obvykle přímo identifikovat. V takovém případě je pak nutno všechny informace, tedy jak identifikační údaje, tak i údaje vypovídající o podnikání či hodnocení této osoby, považovat za údaje osobní.

Kontrolující proto vyhodnotili zjištěný stav věci tak, že kontrolovaný zpracovává prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] **osobní údaje** dle čl. 4 bod 1) nařízení (EU) 2016/679.

Kontrolní zjištění č. 2.

Kontrolující dále posuzovali, zda je kontrolovaný v souvislosti se službou nabízenou prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] v postavení správce osobních údajů ve smyslu čl. 4 bod 7) nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je „*správce fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů*“. A dále, zda osobní údaje zpracovává ve smyslu čl. 4 bod 2) nařízení (EU) 2016/679, podle kterého „*je zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání,*

uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení“.

Jak bylo již uvedeno, kontrolovaný v rámci služby, kterou poskytuje prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] (portálu [REDAKCE], shromažďuje a dále zveřejňuje informace o podnikatelích dostupné z veřejných rejstříků. Na uvedeném portálu lze přes příslušný formulář vyhledat informace o daném podnikateli. Jako provozovatel předmětných webových stránek i portálu [REDAKCE] je uveden kontrolovaný.

Určení účelu a prostředků zpracování osobních údajů prostřednictvím uvedeného portálu pak vyplývá i ze záznamu o zpracování, který kontrolovaný předložil v rámci kontroly (podklad č. 5. a), v němž je uvedeno, že tato služba byla zřízena za účelem nabízení obchodu a služeb, tudíž za účelem podpory podnikatelské činnosti kontrolovaného (zvýšení počtu návštěvníků webových stránek), a současně slouží ke zvýšení informovanosti veřejnosti (návštěvníků webových stránek a webového portálu).

Z uvedeného vyplývá, že kontrolovaný určil jak účel (poskytování popsané služby), tak i způsob a prostředky (webový portál, formulář) předmětného zpracování osobních údajů podnikatelů, a toto zpracování také provádí. Kontrolovaný je proto v postavení **správce** osobních údajů ve smyslu čl. 4 bod 7) nařízení (EU) 2016/679.

Dále z výše uvedeného (v kontextu kontrolního zjištění č. 1) vyplývá, že kontrolovaný v souvislosti s poskytováním této služby systematicky shromažďuje informace, včetně osobních údajů o podnikatelích, tyto informace dále zejména uchovává, třídí, zveřejňuje a následně i likviduje. Kontrolovaný tak **zpracovává osobní údaje** dle čl. 4 bod 2) nařízení (EU) 2016/679.

Kontrolní zjištění č. 3.

Kontrolující dále posuzovali, zda kontrolovaný při zpracování osobních údajů prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] postupuje v souladu s čl. 6 nařízení (EU) 2016/679, podle kterého musí správce osobních údajů disponovat vždy legitimním právním titulem, tedy zpracovávat osobní údaje pouze v případech taxativně vyjmenovaných v čl. 6 odst. 1 písm. a) až f) nařízení (EU) 2016/679.

Ve vztahu k dalšímu zpracování zveřejněných osobních údajů je třeba předeslat, že český právní řád dříve v § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, upravoval zvláštní právní titul pro další zpracování oprávněně zveřejněných údajů, tedy výslovně umožnil jejich další zpracování i bez souhlasu subjektu údajů. Po účinnosti nařízení (EU) 2016/679 nicméně citované ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. již použít nelze. Uvedené nicméně neznamena, že další zpracování zveřejněných osobních údajů je v současné době nemožné, při hodnocení takového postupu bude však nutno zvážit, zda lze aplikovat některý z právních titulů dle čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679.

Při dalším zpracování již zveřejněných osobních údajů je pak základním východiskem to, že veřejnost určitých údajů a priori nezakládá oprávnění k jejich dalšímu bezmeznému zpracování. Současně je však na místě zohlednit, že zpracování (včetně dalšího zveřejňování) veřejně dostupných údajů zasahuje do osobní sféry subjektu údajů méně zásadně, než zpracování neveřejných osobních údajů. Právo na ochranu osobních údajů tedy není právem absolutním – zpracování osobních údajů, kterým nepochybně vždy (alespoň v minimální míře) dochází k dotčení práva na ochranu osobních údajů, je za splnění určitých podmínek možné. Jednou z těchto podmínek je zákonnost předmětného zpracování, tedy požadavek, aby zpracování bylo založeno na právním titulu (kterým je například souhlas, plnění právní povinnosti, ale také oprávněný zájem správce či třetí osoby).

Pro další zveřejnění osobních údajů podnikatelů získaných z veřejných rejstříků přichází primárně v úvahu právní titul dle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679. Dle citovaného ustanovení je možné osobní údaje zpracovávat pokud je to nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany. Současně však musí být splněna podmínka, že se nejedná o případy, kdy před zájmy správce mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů (spočívající v ochraně jejich soukromí a osobních údajů). Posouzení, zda je uvedená podmínka splněna je pak nezbytným předpokladem pro aplikaci čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679. Při postupu dle citovaného ustanovení tak správci de facto vzniká povinnost provést před zahájením zpracování osobních údajů analýzu či komparaci svých zájmů a zájmů subjektů údajů, tzv. balanční test. V rámci takového balančního testu je pak nezbytné poměřit zájmy správce a třetích osob se zájmy (základními právy a svobodami) dotčených subjektů údajů. Pokud zájmy subjektů údajů nepřevažují nad zájmy správce či třetích osob, je zpracování na základě čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 možné. V této fázi jsou posuzovány všechny okolnosti konkrétního zpracování, přičemž zájem subjektů údajů je hodnocen ve smyslu obecných, typických či rozumně očekávatelných zájmů dotčených osob.

Oprávněný zájem správce musí být v prvé řadě zákonný, tedy v souladu s právními předpisy a jasně formulovaný (nikoli spekulativní). Legitimním zájmem správce je bezpochyby zájem hospodářský, tj. zájem na zajištění ekonomické stránky jeho podnikatelské činnosti. V případě rejstříků podnikatelů provozovaných soukromými subjekty bude tento zájem obvykle zájmem hlavním, nikoli však jediným. Zpravidla bude existovat také zájem veřejnosti na informace, neboť tyto soukromé rejstříky mohou např. napomáhat při rozkrývání majetkové struktury obchodních společností či odhalení střetu zájmů, neboť usnadňují zmapování vztahů mezi jednotlivými ekonomicky činnými osobami. Opakované zveřejnění veřejných informací soukromými subjekty pak může vést i k lepší informovanosti veřejnosti a ke zvýšení transparentnosti (viz také stanovisko Pracovní skupiny WP 29 č. 6/20013 k veřejně přístupným údajům a opakovanému použití informací veřejného sektoru).

Oprávněný zájem správce sám o sobě nicméně k závěru o možnosti aplikace čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 nestačí. V rámci balančního testu je dále nutné posoudit, zda je dané zpracování nezbytné pro naplnění těchto oprávněných zájmů, tedy zda realizace oprávněných zájmů je předmětným zpracováním minimálně ulehčena a zároveň zda neexistuje jiný, méně závažný způsob dosažení stejného výsledku. Minimalizace údajů je ostatně základní zásadou zpracování osobních údajů, která je v současné době vyjádřena v čl. 5 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679.

Nakonec je nutné posoudit, zda zájmy a základní práva subjektu údajů nepřevažují nad oprávněnými zájmy správce. Vzhledem k tomu, že v daném případě se jedná o osobní údaje týkající se výlučně podnikatelské činnosti (tedy nikoli zvláštní kategorie osobních údajů, údaje týkající se dětí nebo osobní údaje z intimní či rodinné sféry), má dopad zpracování na práva subjektů údajů pouze nízkou intenzitu. Závažnost zásahu snižuje dále skutečnost, že se jedná o veřejně přístupné údaje, které byly nadto zveřejněny na základě příslušných právních předpisů. V tomto směru lze – v souladu s recitálem 47 nařízení (EU) 2016/679 – zohlednit také přiměřené očekávání subjektů údajů. Vzhledem k tomu, že veřejné rejstříky ekonomicky aktivních subjektů jsou založeny zákonem a dosavadní zákonná úprava ochrany osobních údajů jejich provozování umožňovala bez větších omezení, není tento druh zpracování pro subjekty údajů ničím novým ani překvapivým.

Co se týče konkrétně předmětu této kontroly, kontrolovaný při poskytování výše popsané služby shromažďuje osobní údaje podnikatelů z veřejných rejstříků a tyto dále zpřístupňuje na svých webových stránkách, resp. na portálu [REDAKCE]. Ve vztahu k podnikatelům (fyzickým osobám podnikajícím podle živnostenského zákona) je základním zdrojem informací živnostenský rejstřík vedený dle živnostenského zákona (resp. informace získané z tohoto rejstříku prostřednictvím informačního systému ARES).

Podle § 60 odst. 1 živnostenského zákona je živnostenský rejstřík informačním systémem veřejné správy vedeným v elektronické podobě, ve kterém jsou evidovány údaje o podnikatelích (fyzických i právnických osobách). V odst. 2 citovaného ustanovení je pak taxativně definován rozsah informací (osobních údajů), které se k podnikateli do živnostenského rejstříku zapisují. Živnostenský rejstřík je podle § 60 odst. 3 živnostenského zákona veřejným seznamem, a to v části tvořené údaji uvedenými v odst. 2 citovaného ustanovení, s výjimkou výslovně uvedených informací. Ve veřejné části živnostenského rejstříku nejsou dále uváděny údaje podnikatelů, u nichž již uplynuly 4 roky ode dne zániku posledního živnostenského oprávnění. Tyto údaje jsou převedeny z veřejné části živnostenského rejstříku do části neveřejné.

Kontrolou bylo zjištěno, že kontrolovaný předmětné zpracování osobních údajů staví na právním titulu upraveném v čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 (podklad č. 5. a). K datu účinnosti nařízení (EU) 2016/679 pak kontrolovaný provedl balanční test a test slučitelnosti (podklad č. 5. a), v nichž dospěl k závěru, že ve vztahu ke zpracování osobních údajů ve veřejném rejstříku si subjekt údajů musí být vědom, že tyto údaje jsou na základě příslušných právních předpisů veřejné, a musí tedy očekávat, že k nim bude mít přístup široká veřejnost. Využívání údajů z veřejných rejstříků ve formě jejich dalšího zveřejnění má pak pro kontrolovaného pozitivní ekonomický dopad, jelikož webové stránky navštíví více uživatelů. Současně je dle kontrolovaného dán i zájem veřejnosti na aktualizaci informací o podnikatelských subjektech, neboť prostřednictvím webového portálu [REDAKCE] lze odhalit již neaktuální informace a v důsledku toho vyžádat opravu i ve zdrojovém veřejném rejstříku. Ve vztahu k hodnocení podnikatelů kontrolovaný dospěl k závěru, že tato služba je přínosem, jak pro uživatele z řad zákazníků, tak i pro podnikatele, kteří mohou prezentaci na webovém portálu [REDAKCE] vnímat jako reklamu.

S ohledem na výše uvedený obecný rozbor k aplikaci čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 došli kontrolující po souhrnném zhodnocení předmětného zpracování

osobních údajů k závěru, že kontrolovaný má oprávněný zájem na dalším zveřejnění osobních údajů podnikatelů získaných z veřejných rejstříků, a to primárně v podobě zajištění ekonomické stránky jeho podnikatelské činnosti. Hospodářský zájem kontrolovaného lze definovat jako vytvoření služby v podobě souhrnu odborných článků, doporučení a aplikací, s cílem zajistit, aby tuto službu (webové stránky) využilo co nejvíce uživatelů, přičemž tohoto cíle se kontrolovaný snaží dosáhnout mimo jiné tím, že zde uživatelům nabízí doplňkové služby mj. v podobě informací o podnikatelích. Za relevantní lze v této souvislosti považovat i argument, že služba v podobě sdružených informací o podnikatelích tematicky doplňuje obsah webových stránek [REDAKCE]. Současně lze konstatovat, že v daném případě je dán i zájem veřejnosti v podobě dostupných a strukturovaných informací o ekonomicky aktivních subjektech a obecně zájem na zvýšení transparentnosti podnikatelského prostředí.

S odkazem na kontrolní zjištění č. 1 je dále zřejmé, že kontrolovaný zpracovává (s výjimkou možnosti hodnocení podnikatelů – k tomu viz dále) pouze osobní údaje převzaté z veřejných rejstříků. Služba poskytovaná kontrolovaným tak primárně spočívá v tom, že na jednom místě sdruží a ve strukturované formě poskytne veřejně dostupné informace o podnikatelích. Vzhledem k uvedenému (tj. že jsou zpracovávány výhradně informace týkající se podnikatelské činnosti, u nichž je nadto zveřejnění založeno na právní úpravě veřejných rejstříků) je zásah do práv subjektů údajů pouze nízké intenzity, přičemž je současně na straně dotčených podnikatelů důvodné očekávat, že jsou s touto skutečností srozuměni. Oprávněný zájem kontrolovaného je proto přinejmenším stejný, případně převažující oprávněné zájmy dotčených subjektů údajů (podnikatelů) na ochraně jejich osobních údajů.

Kontrolující proto konstatují, že se de facto lze ztotožnit se závěry, ke kterým kontrolovaný dospěl v rámci bilančního testu, který ve vztahu k předmětnému zpracování provedl a v rámci kontroly předložil (podklad č. 5. a), s tou výhradou, že jako primární oprávněný zájem spatřují hospodářský zájem kontrolovaného a zájmy veřejnosti až jako sekundární.

Co se týče argumentace kontrolovaného, že pracuje výhradně s informacemi definovanými jako tzv. open data, kontrolující konstatují, že z pohledu aplikace nařízení (EU) 2016/679 lze tento argument považovat pouze za doprovodný. Jak bylo již uvedeno, podstatné je, že kontrolovaný pracuje s (oprávněně) zveřejněnými osobními údaji, přičemž pro splnění povinností vyplývajících z citovaného nařízení není podstatné, zda jsou tyto informace formálně (na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a nařízení vlády č. 425/2016 Sb., o seznamu informací zveřejňovaných jako otevřená data) označeny za otevřená data či nikoli. Ostatně ve vztahu k živnostenskému rejstříku je nutno uvést, že tento není v příslušném seznamu mezi tzv. open data, na rozdíl od informačního systému ARES, zařazen (čímž vzniká jistý rozpor, který je však z pohledu předmětu této kontroly nepodstatný).

Samostatně pak kontrolující posoudili funkci hodnocení (ve formě počtu hvězdiček), jejímž prostřednictvím kontrolovaný umožnil návštěvníkům webových stránek hodnotit jednotlivé podnikatele, přičemž výsledek tohoto hodnocení kontrolovaný zobrazuje na portálu [REDAKCE] společně s informacemi o podnikatelích, které sdružuje z veřejných rejstříků.

Předně je nutno konstatovat, že informace o hodnocení podnikatele (byť jen v podobě počtu hvězdiček) je v daném kontextu také osobním údajem, za jehož zpracování odpovídá

kontrolovaný v postavení správce. Také ve vztahu k této hodnotě je pak nutno splnit výše popsané požadavky na aplikaci čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, neboť je zřejmé, že jiný právní titul uplatnit nelze. Ve vztahu k této hodnotě pak neplatí výše uvedené ohledně přiměřeného očekávání na straně subjektů údajů (z titulu předchozího zveřejnění dané informace ve veřejném rejstříku), neboť se jedná o údaj, jehož vytvoření inicioval kontrolovaný. Současně je nutno uvést, že s ohledem na mechanismus této funkce, kdy je příslušná hodnota vytvářena pouze prostým „zakliknutím“, je dle názoru kontrolujících vypovídající hodnota této informace značně sporná, resp. je sporná její souvislost výhradně s podnikatelskou činností dotčené osoby. Kontrolovaný pak v balančním testu, který provedl, zcela opominul oprávněný zájem podnikatelů, resp. bez dalšího uzavřel, že toto hodnocení budou považovat za výhodné, aniž by zohlednil, že jím zvolený mechanismus hodnocení může naopak vést k (i neopodstatněnému) poškození podnikatele.

V tomto směru pak kontrolující po souhrnném zvážení všech okolností dospěli k závěru, že oprávněné zájmy kontrolovaného (podnikatelská činnost) a veřejnosti (informace a transparentnost) nepřevažují nad oprávněnými zájmy podnikatelů. Současně však není důvodné konstatovat, že by docházelo k závažnému zásahu do práv podnikatelů a tedy, že by jejich zájmy zásadně převyšovaly zájmy kontrolovaného. Za této situace (kdy jsou zájmy všech stran de facto rovné) je pak zásadní, jakým způsobem se kontrolovaný staví k právům subjektů údajů, které se předmětným zpracováním cítí dotčeni – k tomu viz kontrolní zjištění č. 6.

Kontrolující s ohledem na uvedené vyhodnotili předmětné zpracování v obecné úrovni tak, že osobní údaje podnikatelů zpracovává prostřednictvím webových stránek [REDAKCE] na základě právního titulu dle čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, a povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 citovaného nařízení tedy **neporušil**.

Kontrolní zjištění č. 4.

Kontrolující se dále zaměřili na plnění povinnosti kontrolovaného vyplývající z čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679, specificky ve vztahu k zákonnému omezení veřejnosti informací o podnikatelích, které vyplývá z § 60 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona.

Dle § 60 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona dochází po uplynutí 4 let ode dne zániku posledního živnostenského oprávnění podnikatele k převedení informací o podnikateli z veřejné části živnostenského rejstříku do části neveřejné. Po tomto převedení se dané osobní údaje již z povahy věci nedají považovat za údaje zveřejněné a aplikace 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 na základě argumentace popsané v předchozím kontrolním zjištění již není možná. Současně není možné na takové zpracování aplikovat ani jiný z právních titulů definovaných v čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení, vyjma souhlasu subjektů údajů, kterým kontrolovaný prokazatelně nedisponuje (v průběhu kontroly jej neprokázal, resp. ani tímto právním titulem neargumentoval).

S využitím referenční databáze IČ podnikatelů (fyzických osob), kteří ukončili činnost v období březen – duben 2013, bylo zjištěno, že z náhodně vybraného vzorku 130 podnikatelů byly ke dni 13. července 2018 na webovém portálu [REDAKCE] dohledatelné informace o všech těchto osobách, a to přesto, že ve veřejné části živnostenského rejstříku již tyto osobní údaje dohledatelné nejsou. Ve všech případech byly nalezeny všechny osobní údaje (v rozsahu

jméno, příjmení, místo podnikání, počet živností, typ živnosti, druh živnosti, typ registrace, bankovní účet, platnost registrace, evidující úřad, stav živnosti a hodnocení podnikatele). Ke stavu živnosti pak bylo u více než poloviny podnikatelů uvedeno upozornění „*Pozor: Od 1. 7. 2008 byl novelou živnostenského zákona redukován počet živností. Toto je jedna ze živností, která v roce 2008 zanikla.*“ (podklad č. 2).

V průběhu kontroly byl kontrolovaný na tento stav upozorněn (podklad č. 4 a č. 5). Kontrolovaný následně sdělil, že ke dni 6. září 2018 byla kompletní aktualizace celé databáze již dokončena a nemělo by docházet ke zveřejňování údajů, které byly převedeny do neveřejné části živnostenského rejstříku (podklad č. 8).

Na základě tohoto vyjádření, kontrolující vybrali z referenční databáze náhodný vzorek 28 podnikatelů, u nichž dne 26. září 2018 pomocí vyhledávacího formuláře na webovém portálu [REDAKCE] ověřili, zda jsou osobní údaje těchto podnikatelů i nadále dostupné, přičemž bylo zjištěno, že osobní údaje 20 podnikatelů jsou stále zveřejněné (podklad č. 10).

Kontrolou bylo dále zjištěno, že v současné době kontrolovaný čerpá informace výhradně z informačního systému ARES a z portálu datových schránek, resp. aktualizuje svoji databázi vůči těmto informačním systémům. V minulosti nicméně čerpal i z databáze podnikatelských subjektů, kterou pořídil od třetí osoby (podklad č. 11).

Zveřejněním osobních údajů podnikatelů i poté, co byly odstraněny z veřejné části živnostenského rejstříku, dochází již k nedůvodnému zásahu do práv těchto osob na ochranu jejich osobních údajů, neboť oprávněné zájmy kontrolovaného i veřejnosti (viz výše) v tomto směru již nemohou převážit nad zájmem podnikatele, který svoji podnikatelskou činnost již ukončil, na ochraně jeho soukromí. Zájem veřejnosti na tom, aby byly relevantní informace dohledatelné ještě přiměřenou dobu poté, co podnikatel svoji činnost ukončil, je v tomto případě chráněn na základě zákonné lhůty 4 let, po kterou jsou předmětné osobní údaje ještě veřejné. Žádný z relevantních oprávněných zájmů kontrolovaného pak nemůže vést k časově neomezenému zpracování osobních údajů bývalých podnikatelů. Doplnění zobrazených informací o upozornění, že daný podnikatel svoji činnost již ukončil, tento stav z pohledu nařízení (EU) 216/679 nijak nezhojí.

Jak bylo uvedeno již výše, ke zpracování osobních údajů podnikatelů, u kterých již uběhly 4 roky od zániku jejich poslední živnosti, nemá kontrolovaný žádný právní titul a kontrolující proto vyhodnotili zpracování těchto osobních údajů tak, že kontrolovaný **porušil** povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679.

Kontrolující mají s ohledem na popsání zjištění za to, že kontrolovaný i nadále zpracovává také osobní údaje, které získal v minulosti z databáze podnikatelských subjektů, kterou pořídil od třetí osoby, a které již ve veřejné části živnostenského rejstříku, a tedy ani v informačním systému ARES nefigurují. Z povahy věci pak při aktualizaci zdrojové databáze kontrolovaného vůči informačnímu systému ARES k aktualizaci těchto údajů nedojde. K odlišení a odstranění těchto historických záznamů bude pak dle kontrolujících nezbytné přijmout jiné vhodné opatření.

Kontrolní zjištění č. 5.

Kontrolující dále hodnotili, zda kontrolovaný jako správce osobních údajů podnikatelů zpracovávaných prostřednictvím webových stránek ██████████ splnil povinnost, která mu vyplývá z čl. 5 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je povinen zajistit, aby zpracovávané osobní údaje byly přesné a v případě potřeby aktualizované, a to zejména ve vztahu k zákonnému omezení vyjádřenému v § 60 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona.

Kontrolovaný v souvislosti s předmětným zpracováním osobních údajů podnikatelů přijal, na základě Organizačního pokynu pro pracovníky portálu ██████████ (podklad č. 5.c), technicko-organizační opatření spočívající v automatickém (denním) promazávání osobních údajů podnikatelů, na které se vztahuje postup dle § 60 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona, tj. byli k danému dni převedeni do neveřejné části živnostenského rejstříku. Dle svého vyjádření (podklad č. 5) kontrolovaný využívá denní aktualizace prostřednictvím informačního systému ARES, s tím, že pokud je údaj o podnikateli neaktuální či nenalezen, je tato skutečnost promítnuta do zdrojové databáze kontrolovaného a příslušné osobní údaje jsou vymazány.

S ohledem na zjištění popsaná výše (kontrolní zjištění č. 4) je nicméně zřejmé, že i přes přijatá opatření (automatizované aktualizace a výmaz), které kontrolovaný provádí, jsou na webovém portálu ██████████ stále dostupné i osobní údaje podnikatelů, kteří svoji podnikatelskou činnost ukončili před více než 4 lety.

Kontrolovaný tak zpracovává osobní údaje podnikatelů, aniž by zajistil, že tyto osobní údaje budou aktualizované, a tím tedy **porušil** povinnost vyplývající z čl. 5 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) 2016/679.

V této souvislosti pak kontrolující odkazují na výše uvedené, že zjištěný stav je zřejmě důsledkem uchování osobních údajů získaných v minulosti, které nelze aktualizovat pouze srovnáním s aktuálním obsahem informačního systému ARES. Kontrolovaný byl již v okamžiku pořízení této databáze (popř. od účinnosti zákona č. 101/2000 Sb.) povinen postupovat v souladu s požadavky zákona č. 101/2000 Sb. a (kromě zajištění právního titulu pro získání a další využití předmětné databáze) měl zohlednit i ustanovení v § 5 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, jehož obsahem je de facto stejná povinnost jako v čl. 5 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) 2016/679. V návaznosti na § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. měl pak kontrolovaný přijmout vhodná opatření k zajištění pravidelné aktualizace předmětné zdrojové databáze. Uvedené nic nemění na tom, že na základě čl. 5 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) 2016/679 tato povinnost kontrolovaného stále trvá.

Co se týče podmínky vyjádřené v čl. 5 odst. 1 písm. d) nařízení (EU) 2016/679 ve vztahu k aktualizaci, tedy že je nezbytné ji provádět jen v případě potřeby, kontrolující konstatují, že s ohledem na deklarovaný účel předmětného zpracování, je aktualizace údajů nepochybně na místě. Při zpracování již neveřejných informací nemůže předmětné zpracování naplnit zájem veřejnosti na aktuální informace a v důsledku této skutečnosti zájmy správce či třetích osob budou vždy převáženy zájmem na straně subjektu údajů.

Kontrolní zjištění č. 6.

Kontrolující dále posuzovali, zda kontrolovaný splnil povinnost, která mu vyplývá z čl. 14 nařízení (EU) 2016/679, podle kterého je kontrolovaný povinen (ve vztahu k osobním údajům podnikatelů zpracovávaným prostřednictvím webových stránek [REDAKCE], které nezískává přímo od těchto osob) informovat dotčené osoby o základních parametrech předmětného zpracování a dále o právech, která mohou subjekty údajů vůči správci uplatnit. Současně kontrolující hodnotili, jakým způsobem kontrolovaný plní povinnosti, které odpovídají právům subjektů údajů zakotveným v čl. 15, čl. 16, 17, 18 a 21 nařízení (EU) 2016/679.

Podle čl. 15 nařízení (EU) 2016/679 má subjekt údajů právo na přístup i potvrzení, zda se jeho osobní údaje zpracovávají a k jakému účelu, dále má právo požádat správce o opravu, výmaz, omezení zpracování nebo vznést námitku a stížnost proti tomuto zpracování. Podle čl. 16 nařízení (EU) 2016/679 má subjekt údajů právo na to, aby správce opravil jeho nepřesné údaje. Právo na výmaz (také „právo být zapomenut“) je upraveno v čl. 17 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je správce za stanovených podmínek povinen vymazat osobní údaje subjektu údajů. Dle čl. 18 (EU) 2016/679 je správce povinen omezit zpracování osobních údajů subjektu údajů a podle čl. 21 nařízení (EU) 2016/679 má subjekt údajů právo vznést námitku proti zpracování osobních údajů.

K informační povinnosti správců a k realizaci práv subjektů údajů lze předeslat, že práva subjektů údajů, resp. dostatečně transparentní informování o možnosti jejich uplatnění, má přímý vliv na aplikovatelnost právního titulu ve formě oprávněného zájmu správce. Skutečnost, že určité zpracování je obecně vyhodnoceno (na základě provedeného balančního testu) jako kompatibilní s požadavky čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU), neznamená, že v návaznosti na žádost subjektu údajů nebude (ve vztahu k této konkrétní osobě) správce povinen provést určité úpravy (resp. že bez jejich provedení právní titul ztratí). Je totiž nesporné, že v některých případech bude v zájmu (konkrétního) subjektu údajů zabránit dalšímu zpracování jeho osobních údajů, resp. zabránit zpracování osobních údajů v určité podobě. Na tuto situaci pak pamatuje nařízení (EU) 2016/679 tím, že upravuje širokou škálu práv subjektů údajů. Vůči zpracování osobních údajů založenému na čl. 6 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2016/679 lze zejména uplatnit námitku dle čl. 21 tohoto nařízení, což vede ke vzniku povinnosti správce dle čl. 17 nařízení (EU) 2016/679, tedy povinnosti bez zbytečného odkladu vymazat předmětné osobní údaje. Správce je oprávněn předmětné osobní údaje dále zpracovávat pouze v případě, že prokáže závažné oprávněné důvody pro zpracování těchto osobních údajů, které převažují nad zájmy subjektu údajů, ve smyslu čl. 21 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679. K prokázání závažných oprávněných důvodů tedy správce provádí opět posouzení či zvážení svých zájmů na straně jedné a zájmů subjektu údajů na straně druhé s tím, že v tomto případě zohledňuje zájmy určité konkrétní osoby (nikoli skupiny osob) a další zpracování osobních údajů je podmíněno převažujícím oprávněným zájmem na straně správce (nikoli tedy rovnocenným jako je tomu v případě základního balančního testu). Ve vztahu k předmětu této kontroly pak lze obecně uzavřít, že po vznesení námítky konkrétním podnikatelem nebude kontrolovaný již nadále oprávněn osobní údaje tohoto subjektu údajů zpracovávat.

Co se týče informování o zpracování osobních údajů, kontrolou bylo zjištěno, že na portálu [REDAKCE] je (v úvodní informaci) popsáno, kde kontrolovaný osobní údaje získává, jak probíhá aktualizace, kam se mohou subjekty údajů obracet s žádostí o další informace nebo s žádostí o opravu či výmaz. Návštěvník portálu je současně upozorněn, že informace dohledatelné v rejstříku mají pouze informativní povahu a slouží výhradně k nekomerčnímu využití. Podrobné informace o předmětném zpracování osobních údajů a o právech subjektů údajů jsou pak uvedeny v dokumentu „Informace o zpracování osobních údajů na webu [REDAKCE]“, který je dostupný prostřednictvím odkazu přímo z webového portálu [REDAKCE]. V tomto dokumentu je uvedeno, jaké jsou zdroje osobních údajů, účel zpracování, právní důvod zpracování osobních údajů, kdy a za jakých okolností dochází k předání a zpracování osobních údajů dalšími subjekty, jaké jsou podmínky pro zasílání obchodních sdělení a používání cookies, jsou obecně popsána bezpečnostní opatření a jsou uvedeny informace ve smyslu čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 17, čl. 18, čl. 19, čl. 21 a čl. 34 nařízení (EU) 2016/679.

Postup pro vyřízení žádostí subjektů údajů, kterými uplatňují svá práva, kontrolovaný popsal ve vnitřních předpisech, konkrétně ve Směrnici o nakládání s osobními údaji a v Organizačním pokynu pro pracovníky portálu [REDAKCE] (podklady č. 5.c a č. 5.e). Ve Směrnici o nakládání s osobními údaji je specifikován postup v případě žádosti subjektu údajů o informace, úpravu, opravu nebo výmaz osobních údajů, a to tak, že kontaktní osoba je povinna zabývat se žádostí a vyřídit ji nejpozději do 1 měsíce od obdržení nebo informovat žadatele (subjekt údajů) o tom, že vzhledem ke složitosti požadavku bude lhůta pro vyřízení prodloužena, a to nejdéle o další dva měsíce. Dále je zde specifikován postup při neoprávněném narušení, ztrátě, odcizení a zneužití osobních údajů a postupy při manipulaci s osobními údaji a jejich likvidaci. V Organizačním pokynu pro pracovníky portálu [REDAKCE] je upraveno zejména přijímání žádostí o změnu, opravu či výmaz. Ve vztahu k žádosti o výmaz osobních údajů je specificky uvedeno, že ji může uplatnit pouze fyzická osoba a jsou uvedeny specifické příklady. Dále je zde zakotven požadavek na každodenní aktualizaci databáze a měsíční lhůta pro zpracování žádostí subjektů údajů.

Kontrolovaný dle svého vyjádření (podklad č. 5) obecně vyhoví žádosti o odstranění nebo opravu údajů do 1 měsíce od obdržení takové žádosti, nebo informuje subjekt údajů o složitosti procesu s tím, že lhůta pro vyřízení požadavku bude posunuta o nejdéle další dva měsíce, přičemž v této prodloužené lhůtě již může požadavku pouze vyhovět. Z vyjádření kontrolovaného dále vyplývá, že ve vztahu ke zpracování osobních údajů, které je předmětem této kontroly, obdrží ročně jen velmi malé množství žádostí (cca 5).

Kontrolovaný dokumentoval svůj postup na konkrétní žádosti ze dne 19. července 2018, kdy subjekt údajů požádal o aktualizaci údajů (příjmení). Dne 24. července 2018 byly údaje aktualizovány a subjekt údajů byl o tomto postupu informován (podklad š. 5. f).

Uvedená zjištění tak vedou k závěru, že kontrolovaný **neporušil** povinnost stanovenou z čl. 14 nařízení (EU) 2016/679, ani **nebylo zjištěno** porušení povinností odpovídajících právům subjektů údajů upravených v čl. 15, čl. 16, 17, 18 a 21 citovaného nařízení.

III. Poučení o opravném prostředku:

Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat kontrolnímu orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky. Námitky se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Pokud kontrolující inspektor nevyhoví námitkám ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřídí je předsedkyně Úřadu ve lhůtě 30 dnů ode dne jejich doručení.

Podpisová doložka:

otisk
úředního
razítka

Mgr. et Mgr. Božena Čajková

inspektorka

.....

.....

.....

titul jméno příjmení

funkce

podpis

JUDr. Ludmila Probstová

pověřený zaměstnanec Úřadu

.....

.....

.....

titul jméno příjmení

funkce

podpis

Maryla Kouřilová, M.Sc.

pověřený zaměstnanec Úřadu

.....

.....

.....

titul jméno příjmení

funkce

podpis